

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Дорожньо-будівельний факультет
Кафедра екології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Анжеліка Батракова

«   » вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	<u>ОК 24 Рекреаційні ресурси біосфери</u> <small>(назва навчальної дисципліни згідно освітньої програми)</small>
статус дисципліни	<u>обов'язкова</u> <small>(обов'язкова / вибіркова)</small>
рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u> <small>(перший (бакалаврський) / другий (магістерський) / третій (освітньо-науковий))</small>
в галузі знань	<u>10 Природничі науки</u> <small>(шифр і назва галузі знань)</small>
спеціальності	<u>101 Екологія</u> <small>(шифр і назва спеціальності)</small>
за освітньою програмою	<u>Екологія та охорона навколишнього середовища</u> <small>(назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)</small>
мова навчання	<u>державна</u> <small>(мова, на якій проводиться навчання за робочою програмою)</small>

1. Мета вивчення навчальної дисципліни: підготовка фахівців до рішення професійних завдань в галузі охорони довкілля, збереження, обліку, оцінки стану рекреаційних ресурсів на базі засвоєння теоретичних основ і практичних заходів раціонального природокористування.

2. Передумови для вивчення дисципліни: дисципліна вивчається після засвоєння освітніх компонент ОК 21 «Моніторинг довкілля», ОК 13 «Урбоекологія та екологічна безпека».

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів / год.	3 кредити / 90 годин	3 кредити / 90 годин
Семестр викладання дисципліни	6	6
Розподіл часу за навчальним планом:		
– лекції, год.	16	4
– практичні (семінарські) заняття, год.	-	2
– лабораторні заняття, год.	16	-
– самостійна робота, год.	58	84
– курсовий проєкт, год.	-	-
– курсова робота, год.	-	-
– розрахунково-графічна робота (контрольна робота), год.	-	-
– підготовка та складання екзамену, год.	-	-
Підсумковий контроль (залік або екзамен)	залік	залік

4. Компетентності

Інтегральна: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні:

- ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій,

використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні):

- ФК8. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.

5. Результати навчання відповідно до освітньої програми. Вивчення дисципліни «Рекреаційні ресурси біосфери» забезпечує формування сукупності таких програмних результатів навчання, котрі полягають у вмінні:

- РН16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі.

- РН25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

6. Методи навчання

МН1 – словесний метод (лекція);

МН2 – практичний метод (практичні заняття);

МН3 – наочний методи (метод ілюстрацій, демонстрацій);

МН4 – робота з літературою (навчально-методичною, науковою, нормативною літературою, робота з підручниками і посібниками, пошук інформації за завданням;)

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні та мультимедійні);

МН6 – самостійна робота;

МН8 – метод проектів.

7. Критерії оцінювання результатів навчання

7.1 Система оцінювання та вимоги – весняний семестр, форма підсумкового контролю – залік.

Поточна успішність:

1. Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою 100-бальної шкали згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХНАДУ. Результати оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти заносяться у журнал обліку академічної успішності. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1. Лекційні заняття оцінюються шляхом усного опитування або за рахунок тестування.

1.2. Практичні заняття оцінюються якістю виконання та оформлення практичної роботи, звіту про виконання практичних робіт.

2. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як сума балів за:

– складання стандартизованих тестів, усне опитування, відвідування занять та активність комунікації на них;

– виконання завдань, передбачених практичними заняттями.

Розподіл балів, які отримують здобувачі за результатами поточного контролю, наведений у таблиці 7.1.

Таблиця 7.1 – Розподіл балів за темами при визначенні підсумкового балу за поточну діяльність

Поточний контроль						Разом за дисципліну
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	100
10	20	20	20	20	10	

Підсумкове оцінювання у формі заліку (8 семестр):

1. Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Умовою отримання заліку є поточна оцінка з дисципліни не нижче 60 балів.

2. Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж 60 балів, на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом комбінованого (письмового та усного) складання заліку, що полягає у написанні стандартизованих тестів. До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали завдання, передбачені практичними заняттями.

3. Результат навчання оцінюється за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 7.2.

Таблиця 7.2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	не зараховано

8. Засоби діагностики результатів навчання. Залікові/екзаменаційні білети, які складаються з двох теоретичних питань та однієї задачі, курсова робота та звіт з практичних робіт. Для поточного контролю знань студентів можуть застосовуватись стандартизовані тести. Методами демонстрування результатів навчання є індивідуальне/групове (командне) звітування щодо виконаних практичних робіт та з курсової роботи або презентація відповідних результатів.

9. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин		Література
		очна	заочна	
1	ЛК Вступ. Теоретичні засади рекреології	2	2	[1,2,3,5]
	ЛР Вимірювання рекреаційних навантажень	2	2	
	СР Основні підходи та методи рекреології	10	15	
2	ЛК Рекреаційна діяльність	2	2	[1,2,6,7]
	ЛР Визначення припустимих рекреаційних навантажень методом пробних площ	2	-	
	СР Ресурси природного середовища та задоволення рекреаційних потреб людини	10	15	
3	ЛК Рекреаційна система як об'єкт рекреології	4		[1,2,5,8]
	ЛР Визначення припустимих рекреаційних навантажень моделюванням ушкоджень поверхні ґрунтового покриву	2	-	
	СР Фактори розвитку рекреаційної діяльності	10	15	
4	ЛК Природно-ресурсна складова рекреаційної діяльності	4	-	[1,2,3,5]
	ЛР Визначення припустимих рекреаційних навантажень методом моделювання граничних значень поверхневого стоку	2	-	
	СР Поняття рекреаційної системи і територіальної рекреаційної системи (ТРС). Елементи (підсистеми) ТРС.	10	13	
5	ЛК Методи та типи оцінки природно-рекреаційних ресурсів	2	-	[1,2,5,8]
	ЛР Норми припустимих рекреаційних навантажень на природні комплекси	4	-	
	СР Рекреаційний комплекс України	10	13	
6	ЛК Формування екологічної культури індивіда в процесі здійснення рекреаційної діяльності	2	-	[1,2,4]
	ЛР Визначення санітарного стану деревної рослинності в зеленому масиві	4	-	
	СР Екологічна культура людини	8	13	
Разом	ЛК	16	4	
	ЛР (ПР, СЗ)	16	2	
	СР	58	84	

10. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять. Навчально програмою не передбачено.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення. Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання персональних комп'ютерів.

Визнання результатів неформальної та інформальної освіти

Визнання результатів неформального та (або) інформального навчання здобувача передбачає виконання таких процедур, як: подання здобувачем заяви щодо визнання (не пізніше як протягом перших 10 робочих днів від початку

семестру вивчення дисципліни); ідентифікацію задекларованих здобувачем у письмовій формі результатів неформального та (або) інформального навчання; оцінювання задекларованих результатів навчання здобувача; прийняття рішення про визнання та зарахування здобувачу всіх чи частини результатів навчання за дисципліною або відмову у визнанні. Порядок реалізації цих процедур регламентується СТВНЗ 83.1-02:2022 «Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти».

12. Рекомендовані джерела інформації

1. Вальтер Г.А. Рекреаційні ресурси біосфери. Конспект лекцій, ХНАДУ, 2021, 91 с.
2. Вальтер Г.А. Методичні вказівки до лабораторних робіт з дисципліни «Рекреаційні ресурси біосфери», ХНАДУ, 2024, 26 с.
3. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Центр навчальної літератури, 2017, 312 с.
4. Кізюн А.Г. Аналітичний огляд глобальних туристично-рекреаційних ресурсів та їх вплив на розвиток міжнародного туризму, Академічні візії, № 17, 2023 - <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/503>
5. Монастирський В.Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу. Навч.посіб. - Львів, 2022. - 199 с.
6. Про затвердження Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України. – Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, 26.07.2022 № 256.
7. [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.italiatour.ru/page/page>
8. [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://media.unwto.org/ru/pressrelease/2012-02-28/microsoft-i-vsemirnaya-turistskaya-organizatsiya-budutstimulirovat-innovat>

Інформаційні ресурси

дистанційний курс: <https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=1894>

Розробник:

доцент кафедри Екології, к.б.н., доц.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

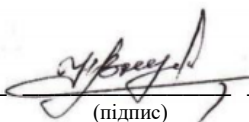
Галина ВАЛЬТЕР
(прізвище та ініціали)

«26» серпня 2024 року

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри
Протокол №1 від «26» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:

Д.Т.Н., професор
(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Наталія ВНУКОВА
(прізвище та ініціали)

«26» серпня 2024 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми:

доц. кафедри Екології,
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

«28» вересня 2024 року

(підпис)

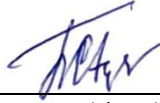
Марина БАРУН

(прізвище та ініціали)

Декан ДБФ

д.т.н., проф.
(науковий ступінь, вчене звання)

«28» вересня 2024 року

(підпис)

Сергій БУГАЄВСЬКИЙ

(прізвище та ініціали)